

Sadarbība enerģētikas politikā ar partneriem ārpus ES robežām

Eiropas Parlamenta 2012. gada 12. jūnija rezolūcija par sadarbības veidošanu enerģētikas politikā ar partneriem ārpus ES robežām— stratēģiska pieeja drošas, ilgtspējīgas un konkurētspējīgas energoapgādes nodrošināšanai (2012/2029(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par energoapgādes drošību un starptautisko sadarbību — „ES enerģētikas politika: attiecību veidošana ar partneriem ārpus mūsu robežām” (COM(2011)0539),
  - ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes lēmumam, ar ko izveido informācijas apmaiņas mehānismu attiecībā uz starpvaldību nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm enerģētikas jomā (COM(2011)0540),
  - ņemot vērā Padomes 2011. gada 24. novembra secinājumus par energoapgādes drošību un starptautisko sadarbību — „ES enerģētikas politika: attiecību veidošana ar partneriem ārpus mūsu robežām”,
  - ņemot vērā Parlamenta 2010. gada 25. novembra rezolūciju „Topošā jaunā Eiropas enerģētikas stratēģija 2011.–2020. gadam”¹,
  - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
  - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas, Attīstības komitejas un Starptautiskās tirdzniecības komitejas atzinumus (A7-0168/2012),
- A. tā kā pašreizējo kopējo pasaules enerģētikas problēmu risināšanai un ES enerģētikas un klimata pārmaiņu vērienīgo mērķu īstenošanai ir nepieciešami vienoti, efektīvi un taisnīgi pasākumi, ko Eiropas Savienība īsteno starptautiskā mērogā, īpaši stiprinot enerģētikas politikas ārējo dimensiju un paužot vienotu nostāju, lai vairāk izmantotu dažādus enerģijas avotus un maršrutus, palielinātu energoapgādes drošību un atbalstītu ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu;
- B. tā kā atbilstoši pašreizējām tendencēm paredzams, ka pasaules iedzīvotāju skaits līdz 2050. gadam sasniegs deviņus miljardus, enerģijas pieprasījums pasaulē līdz 2030. gadam palielināsies par 40 % un galvenokārt tas notiks valstīs, kas neietilpst ESAO, kā arī attiecībā uz fosilā kurināmā resursiem pastiprināsies globālā konkurence no jaunietekmes valstīm;
- C. tā kā ES atkarība no enerģijas importa visdrīzāk palielināsies nākamās desmitgades laikā iekšējo fosilā kurināmā resursu izsīkuma dēļ, neskatoties uz pieaugošo atjaunojamo resursu, energoefektivitātes un energotehnoloģiju pētniecības ieguldījumu;

---

¹ OV C 99 E, 3.4.2012., 64. lpp.

- D. tā kā energoefektivitāte ir galvenais faktors, lai samazinātu ES paļaušanos uz ārējiem enerģijas avotiem un palielinātu ES ģeopolitisko neatkarību un enerģētisko drošību, jo ES tērē vairāk nekā EUR 400 miljardus gadā par enerģijas importu; tā kā, sasniedzot minimālo enerģijas taupīšanas mērķi, kas paredz samazināt enerģijas patēriņu par 20 %, ne tikai uzlabosies mūsu enerģētiskā drošība, bet arī vismaz par EUR 50 miljardiem gadā samazināsies bagātības aizplūšana no ES ekonomikas uz enerģijas ražotājvalstīm;
- E. tā kā ES ir svarīgi noteikt prioritāti iekšējo fosilā kurināmā avotu nodrošināšanai un attīstībai, īpaši ievērojamām rezervēm, kas nesen atklātas Vidusjūrā un kas samazinātu Eiropas atkarību no enerģijas importa; tā kā tur ir ievērojamas iespējas fosilā kurināmā avotu kopīgai attīstībai un izmantošanai ar ES kaimiņvalstīm;
- F. tā kā ES šodien kā digitāla ekonomika un sabiedrība ir daudz vairāk nekā jebkad agrāk atkarīga no nepārtrauktas un uzticamas elektroenerģijas piegādes;
- G. tā kā ES jau ir kļuvusi par lielāko fosilā kurināmā importētāju un kļūst arvien vairāk atkarīga no importa un neaizsargāta pret ārējiem piegādātājiem un tranzītvalstīm; tā kā, no otras puses, tas sniedz ES ievērojamu varu kā lielākajam pircējam pasaules enerģijas tirgos;
- H. tā kā iedzīvotāju skaita un dzīves līmeņa pieauguma dēļ līdz 2030. gadam enerģijas pieprasījums pasaulē varētu palielināties par 40 %; tā kā augstās un pieaugošās ES atkarības no importa dēļ ir vajadzīga politika, kurā analizē un risina potenciālās attīstības scenārijus;
- I. tā kā kopējā ārējā enerģētikas politika, kas pamatojas uz solidaritāti, dažādošanu un stratēģisko sadarbību, tostarp ar lielākajām enerģijas patēriņa valstīm, kā arī pamatojoties uz vietējo atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanas veicināšanu, varētu izveidot sinerģiju, kas palīdzētu nodrošināt energoapgādes drošību Eiropas Savienībā un uzlabotu ES spēju ārpolitikas jautājumos un tās uzticamību kā pasaules līmeņa dalībnieci, tostarp klimata pārmaiņu jomā;
- J. tā kā trešo valstu uzņēmumi gūst labumu no ES enerģijas tirgus atvēršanas, bet nepārskatāma tirdzniecība un naidīgi pārņemšanas centieni, ko veic šādi uzņēmumi, ir drauds, kas prasa stingru ES konkurences noteikumu piemērošanu un citus atbilstošus tiesību aktus, lai nodrošinātu pareizu iekšējā tirgus darbību ar dažādotu energoapgādi un novērstu turpmākus jēlnaftas un gāzes piegādes traucējumus un krīzes;
- K. tā kā dalībvalstis kļūst arvien vairāk savstarpēji saistītas un centieni nodrošināt apgādes drošību tikai valsts līmenī ir līdz ar to izrādījušies nepietiekami un nespēj aizsargāt visu dalībvalstu ilgtermiņa intereses;
- L. tā kā, lai gan ES ir lielā mērā atzinusi, ka ir nepieciešams attīstīt enerģētikas infrastruktūru, joprojām trūkst nepieciešamo investīciju;
- M. tā kā tikai pilnībā integrēts Eiropas enerģijas tirgus, kura darbība balstās uz solidaritātes principa, var pienācīgi risināt energoapgādes drošības problēmas, kas izriet no struktūras atšķirībām un enerģijas importa īpatsvara dažādās dalībvalstīs;
- N. tā kā konsekvences un saskaņotības nodrošināšana ES ārējās attiecībās enerģētikas jomā ar galvenajām ražotājvalstīm, tranzītvalstīm un patērētāju valstīm ir ļoti svarīga un tā kā dalībvalstu stratēģiskā un politiskā koordinācija sarunās ar spēcīgiem enerģijas piegādātājiem trešās valstīs ir būtiska;

- O. tā kā attiecībās enerģētikas jomā ir nepieciešama prognozējamība, stabilitāte un ilgtermiņa investīcijas;
- P. tā kā enerģētikas drošības jomas uzdevums ir novērst neskaidrību, kas rada saspīlējumus starp valstīm, un samazināt tirgus neefektivitāti, kura gan piegādātājiem, gan patērētājiem neļauj gūt labumu no tirdzniecības;
- Q. tā kā Arktikas reģionā, iespējams, atrodas viena trešdaļa vidēji aprēķinātās pasaulē neatklātās gāzes un 13 % neatklātās naftas;

Iekšējais enerģijas tirgus — labāka koordinācija ES līmenī

1. uzsver, ka ir jānodrošina, lai pilnībā tiktu attīstīta pārrobežu energoinfrastruktūra Savienībā; uzsver arī, ka ir nepieciešama stingra koordinācija starp dalībvalstu politiku un kopēja rīcība un solidaritāte ārējās enerģētikas politikas un energoapgādes drošības jomā, atzīstot, cik svarīga ir pārredzamība un pilnīga iekšējā enerģijas tirgus īstenošana saskaņā ar ES ilgtermiņa mērķiem enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā;
2. uzskata, ka enerģētikas politikai vajadzētu būt kopējās ārpolitikas integrētai un vērā ņemamai daļai un ka tā ir jāizstrādā un jāīsteno saskaņā ar citiem politikas virzieniem, kuriem ir ārēja dimensija;
3. uzsver — ņemot vērā pašreizējo ekonomisko situāciju un mērķi sasniegt patiesi vienotu ES enerģijas tirgu, ES jānosaka prioritāte tām investīcijām energoinfrastruktūrā, kas ļauj pakāpeniski palielināt jaudu ar nelielām investīciju izmaksām, ļaujot vienotajam tirgum gūt labumu no optimizētas energoinfrastruktūras izmantošanas, vienlaikus izmaksu ziņā rentabli nodrošinot un veicinot energoapgādes drošību, konkurētspēju un ilgtspējību;
4. atgādina Parlamenta prasību sagatavot plānus Eiropas Enerģētikas kopienai, intensīvi sadarbojoties energotīklu un Eiropas jauno energotehnoloģiju finansēšanas jomā, lai novērstu Eiropas enerģētikas politikas sadrumstalotību un celtu Savienības nozīmību starptautiskā mērogā enerģētikas jautājumos;
5. mudina Komisiju iesniegt priekšlikumu, lai izveidotu Enerģētikas novērošanas centru ar mērķi nodrošināt labāku informācijas apkopošanu par enerģijas importa tirgiem un uzlabot eksporta tirgu analīzi;
6. uzskata, ka pilnībā funkcionējošs, savstarpēji saistīts un integrēts Eiropas iekšējais enerģijas tirgus var būtiski uzlabot energoapgādes drošību pat īstermiņā un tas ir būtisks elements veiksmīgai Eiropas ārējai enerģētikas politikai; uzskata arī, ka Eiropas regulējumam enerģētikas nozarē ir galvenā nozīme iekšējā enerģijas tirgus pilnveidošanā, un tas ir jāveicina partnervalstīs, veicot informēšanas kampaņas par tā nolūku, priekšrocībām un ieguvumiem; vispārējais mērķis ir nodrošināt, ka ES ārējā enerģētikas politika un dalībvalstu divpusējie nolīgumi pilnībā atbilst ES tiesību aktiem;
7. uzsver, ka Komisijai un EĀDD ir jānodrošina, lai visi ES daudzpusējie un divpusējie nolīgumi, jo īpaši partnerības un sadarbības nolīgumi, pilnībā atbilstu ES iekšējā tirgus noteikumiem; uzsver, ka ar šādiem nolīgumiem jāgarantē savstarpīgums, līdzvērtīgi konkurences apstākļi un pārredzamība, lai ES investoriem nodrošinātu drošu tiesisko vidi enerģijas piegādātājās un tranzīta valstīs;

8. aicina ES un dalībvalstis nodrošināt savienotu iekšējo enerģijas tirgu, kas spēj darboties apstākļos, kad ir ārējs spiediens un tiek mēģināts energoapgādi un enerģijas cenas izmantot kā ārpolitikas līdzekli; tādēļ uzsver nepieciešamību palielināt resursus enerģijas tirgu savienošanas projektiem ES un līdz 2015. gada beigām pabeigt Eiropas gāzes un elektroenerģijas infrastruktūras tīklu izveidi, jo īpaši attiecībā uz Baltijas savienojuma plānu, kā noteikts ES Trešajā enerģētikas paketē;
9. uzsver, ka pienācīgai iekšējā tirgus darbībai ir nepieciešams, ka enerģiju, ko importē Savienībā, tiklīdz tā ir ES teritorijā, pilnībā reglamentē iekšējā enerģijas tirgus noteikumi; tādēļ uzsver, ka ES mērķim jābūt regulējuma konverģencei ar kaimiņvalstīm, kas vēlas pieņemt ES iekšējā enerģijas tirgus noteikumus; šajā saistībā uzsver Enerģētikas kopienas svarīgumu un nozīmi;
10. aicina Komisiju atbalstīt visaptverošas ES gāzes indeksācijas sistēmas izveidi, pamatojoties uz gāzes tirgus cenām, lai ļautu visiem ES gāzes tirdzniecības uzņēmumiem tirgoties ar ārējiem gāzes piegādātājiem taisnīgākā un prognozējamākā veidā neatkarīgi no naftas cenām un lai arī turpmāk veicinātu konkurenci ES iekšējā gāzes tirgū.
11. uzsver, ka spēks, kas izriet no iekšējā enerģijas tirgus un infrastruktūras integrācijas, būtu pilnībā jāizmanto, apvienojot dalībvalstu un ES līdzekļus, zināšanas un spējas; tādēļ aicina palielināt pārredzamību un lielāku ES līdzdalību sarunās par nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm, jo šie nolīgumi varētu arī ietekmēt ES iekšējā enerģijas tirgus darbību; atbalsta Komisijas pasākumus, lai panāktu lielāku pārredzamību un informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm, un aicina palielināt esošo konkurences pasākumu izmantošanu, lai nodrošinātu, ka netiek apieti ES tiesību akti;
12. uzsver Parlamenta papildu atbildību enerģētikas jomā atbilstoši LESD 194. pantam un uzstāj uz Parlamenta pienācīgu iesaistīšanu visos informācijas un apspriežu procesos attiecībā uz ārējo enerģētikas politiku; šajā saistībā uzsver, ka Parlaments jāiekļauj datu apmaiņā par ES, tās finanšu institūciju vai citu ES struktūru veiktiem kolektīviem pasākumiem, programmām un projektiem;
13. atzinīgi vērtē Moldovas Republikas un Ukrainas Republikas pievienošanos Enerģētikas kopienai, kā arī Armēnijas un Gruzijas pievienošanos novērotāja statusā, kas uzlabos reģionālo sadarbību enerģētikas jomā, veidojot labāku regulējumu turpmākajām partnerībām starp ES un minētajām partnervalstīm;
14. atkārti aicina Komisiju starptautiskos enerģētikas projektus pārvaldīt ar pārredzamiem starpvaldību nolīgumiem dalībvalstu vai Savienības līmenī; uzsver — ja enerģētikas projekti tiek balstīti tikai uz tirdzniecības nolīgumiem, var tikt apdraudēta gan investoru aizsardzība, gan iekšējā tirgus noteikumu ievērošana pilnā apjomā;
15. aicina izveidot lielāku sinerģiju starp ES tirdzniecības politiku un enerģētikas politiku atbilstoši stratēģiskajiem dokumentiem par sadarbību enerģētikas politikas jomā ar trešo valstu partneriem, tostarp atbilstoši stratēģijai „Enerģētika 2020” un Komisijas ziņojumam par energoapgādes drošību un starptautisko sadarbību;
16. uzsver, ka ES enerģētikas politikas ārējās dimensijas stiprināšana ir galvenais faktors gan saistībā ar ES energoapgādes drošības palielināšanu, gan ES tirdzniecības attiecību ar trešām valstīm uzlabošanu; uzsver nepieciešamību izveidot tādu stabilu satvaru sadarbībai

enerģētikas un izejvielu jomā ar mūsu stratēģiskajiem tirdzniecības partneriem, kurā pilnībā būtu ievēroti iekšējā enerģijas tirgus noteikumi;

17. uzskata, ka uzlabota dalībvalstu savstarpēja koordinācija un koordinācija starp dalībvalstīm un Komisiju ļautu dalībvalstīm pilnībā izmantot Savienības politisko un ekonomisko ietekmi; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu lēmumam, ar ko izveido informācijas apmaiņas mehānismu attiecībā uz starpvaldību nolīgumiem starp dalībvalstīm un trešām valstīm enerģētikas jomā; uzsver Komisijas viedokļa un atbalsta pievienoto vērtību sarunu procesa laikā, lai nodrošinātu, ka starpvaldību nolīgumi atbilst iekšējā enerģijas tirgus tiesību aktiem, kā arī ES ilgtermiņa mērķiem enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā;
18. uzsver, ka informācijas apmaiņas mehānisma izveide attiecībā uz starpvaldību nolīgumiem starp ES dalībvalstīm un trešām valstīm enerģētikas politikas jomā ievērojami veicinātu politikas pārredzamību, koordinētību un efektivitāti ES kopumā;
19. aicina labāk koordinēt Padomes, Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta darbību, lai tie varētu paust vienotu nostāju un rīkoties vienoti jautājumos, kas saistīti ar kopējo ārpolitiku enerģētikas jomā; uzsver nepieciešamību EĀDD izveidot enerģētikas politikas struktūru un iesaistīt ES delegācijas diplomātijas īstenošanā enerģētikas jomā uz vietas;
20. attiecībās ar enerģijas piegādātājiem un tranzīta valstīm atbalsta tādu instrumentu izmantošanu kā agrīnās brīdināšanas mehānisms; ir pārliecināts, ka, ņemot vērā pieaugošo konkurenci par resursiem un pašreizējos ražotāju monopolus, arī turpmāk jāveicina ideja par to, ka dalībvalstis kopīgi iegādājas enerģijas izejmateriālus;
21. aicina dalībvalstis un Komisiju atklāt tirdzniecības un investīciju šķēršļus enerģētikas jomā attiecībās ar trešām valstīm un vajadzības gadījumā rīkoties, lai tos novērstu abpusēji un ar Pasauls Tirdzniecības organizācijas starpniecību;
22. atbalsta Padomes priekšlikumu analizēt Enerģētikas kopienas līguma darbību, kā arī rīcības plāna izveidi, kas ļautu paātrināti modernizēt enerģētikas nozari; aicina vairāk uzsvērt reformu un tādu tehnoloģiju īstenošanu kā viedie tīkli, lai veicinātu atjaunojamās enerģijas integrāciju un palielinātu energoefektivitāti; tādēļ atbalsta ierosinājumus piešķirt jaunu impulsu Enerģētikas hartas nolīgumam un šajā sakarībā ierosina ieviest stratēģiskās partnerības; atkārtoti uzsver, ka līguma sociālā dimensija jāizstrādā tā, lai efektīvi atrisinātu tādas problēmas kā enerģētiskā nabadzība un korupcija;
23. aicina Komisiju uzsvērt Enerģētikas hartas konferences nozīmi un nepieciešamību to atbalstīt, lai labāk izmantotu Enerģētikas hartas iespējas, tādās galvenajās jomās kā tirdzniecība, tranzīts, investīcijas un strīdu izšķiršana, cita starpā arī attiecinot Enerģētikas hartas nolīgumu uz valstīm, kas to nav parakstījušas un/vai ratificējušas;
24. uzskata, ka ikvienai dalībvalstij jāpublicē un jāiesniedz Eirostatam dabasgāzes vidējā divpusējā importa cena vismaz reizi ceturksnī, laika nobīdei nepārsniedzot divus ceturkšņus;
25. uzskata, ka konsekventas un saskaņotas ES ārējās enerģētikas politikas īstenošanai ir nepieciešama regulāra koordinācija starp dalībvalstīm un Komisiju; aicina Komisiju organizēt regulāras apmaiņas ar dalībvalstīm, īpaši, izmantojot ierosināto Stratēģisko grupu starptautiskajai sadarbībai enerģētikas jomā, attiecībā uz ES un dalībvalstu prioritātēm un

darbībām ārējās enerģētikas stratēģijas jomā politiskā un ekspertu līmenī; aicina, lai neatkarīgi enerģijas regulatori kā eksperti piedalītos Stratēģiskajā grupā starptautiskajai sadarbībai enerģētikas jomā, ņemot vērā viņu pieredzi un padziļinātās zināšanas par elektroenerģijas un gāzes tirgu pārrobežu darbību;

26. uzskata, ka Komisijas ierosināto pasākumu efektivitāti varētu uzlabot, nosakot tiem prioritāti un nosakot laikposmus un rīcības plānus, un norādot panākto progresu un gala termiņus;
27. uzskata, ka saskaņotības nodrošināšana starp Lisabonas līgumā paustajiem horizontālajiem mērķiem ir ļoti svarīga attiecībā uz ES ārējo enerģētikas politiku; prasa laicīgi informēt Parlamentu par ES prioritārajiem projektiem;
28. aicina dalībvalstis nenoslēgt līgumus par enerģijas vai ar enerģiju saistītas tehnoloģijas piegādi ar trešām valstīm, kas pārkāpj kādas citas Savienības dalībvalsts intereses;
29. uzskata, ka enerģētikas ministru oficiālu un neoficiālu sanāksmju laikā Padomē regulāri jārīko diskusijas par problēmām, ar kurām saskaras ES ārējās enerģētikas politika, iesaistot augsto pārstāvi, enerģētikas komisāru un viņu attiecīgos dienestus, kā arī saņemot ievērojamu atbalstu no tiem; šīs sanāksmes jāizmanto arī, lai koordinētu kopēju un saskanīgu Eiropas nostāju pirms augsta līmeņa sanāksmēm tādās starptautiskajās organizācijās kā Starptautiskā Enerģētikas aģentūra (*IEA*), ANO, Starptautiskā Atjaunojamo energoresursu aģentūra (*IRENA*), Starptautiskā partnerība sadarbībai energoefektivitātes jomā (*IPEEC*) un Starptautiskā Atomenerģijas aģentūra (*IAEA*), kurās ir svarīgi, lai ES būtu aktīvāka un ietekmīgāka loma; par visiem attiecīgajiem jautājumiem regulāri jāinformē Parlaments un ar to jāapspriežas;
30. uzskata, ka gadījumā, ja stratēģiskas nozīmes infrastruktūras projekts ietekmē ES energoapgādes drošību kopumā, Padomei vajadzētu apsvērt iespēju piešķirt Komisijai pilnvaras veikt sarunas un ka šāda pilnvaru piešķiršana būtu jāapsver arī citu starpvaldību nolīgumu gadījumā, ja uzskatāms, ka tie būtiski ietekmē ES ilgtermiņa enerģētikas politikas mērķus, īpaši tās enerģētisko neatkarību; šajā sakarībā aicina pienācīgi apspriesties un sazināties ar Parlamentu;
31. aicina Komisiju attīstīt informācijas apmaiņas instrumentu, lai apkopotu un darītu pieejamus atbilstošos datus par dalībvalstu un ES administratīvo un finanšu iestāžu enerģētikas programmām un projektiem trešās valstīs; šajā sakarībā aicina dalībvalstis sniegt attiecīgos datus Komisijai;
32. aicina Komisiju pārraudzīt pasaules enerģijas tirgus un šajā sakarībā sadarboties ar dalībvalstīm un tādām starptautiskām organizācijām kā *IEA*; šajā nolūkā aicina Komisiju līdz 2012. gada beigām ierosināt juridisku instrumentu;
33. uzsver, ka, ņemot vērā Savienības lielo atkarību no energoresursu importa, ir svarīgi steidzami intensīvāk īstenot piegādes avotu, tostarp jaunu energoresursu avotu un tranzīta maršrutu, dažādošanu un izveidot ES atjaunojamās enerģijas avotus, lai atbalstītu Savienības ārējās drošības politiku, stratēģisko lomu, ārpolitikas neatkarību, atbilstību, uzticamību un efektivitāti;
34. aicina pilnveidot koordinētu un vienotu ES politisko stratēģiju attiecībā uz jauniem energoresursu piegādātājiem, īpašu uzmanību pievēršot konkurences apstākļu uzlabošanai

ES, lai pavērtu iespējas jaunu piegādātāju ienākšanai ES tirgū;

35. aicina panākt lielāku sinerģiju starp ES tirdzniecības un enerģētikas politiku atbilstoši stratēģijai „Eiropa 2020”; uzsver, ka ir jāveicina izejvielu pārvaldības struktūru izveide pasaulē, lai mazinātu starptautisko spriedzi šajā jomā, un tādēļ atzinīgi vērtē Starptautisko Enerģētikas forumu (*IEF*); uzskata, ka viena no galvenajām prioritātēm ir par taisnīgām cenām noslēgt ilgtermiņa enerģijas un izejvielu piegādes līgumus ar mūsu stratēģiskajiem tirdzniecības partneriem; tādēļ aicina ES pieņemt vienotu un saskaņotu stratēģiju attiecībā uz enerģijas piegādes līgumiem ar šiem partneriem;

Dažādošana — uzlabota Eiropas energoapgādes drošība

36. uzsver, ka ES līgums prasa izveidot solidaritāti starp dalībvalstīm, kam jābūt iekšējās un ārējās enerģētikas politikas ikdienas darba un krīžu pārvaldības daļai; aicina Komisiju skaidri definēt „energoapgādes solidaritāti”, lai nodrošinātu, ka to ievēro visas dalībvalstis;

37. norāda, ka ES pieaugošā atkarība no importa fosilā kurināmā apdraudēs tās politisko ietekmi un var būtiski ietekmēt tās lēmumu pieņemšanas neatkarību citās politikas jomās, un tikai pilnīga pāreja uz vides ziņā stabilu energoapgādi un energoefektivitāti un starpsavienojumiem, savstarpēja atkarība un solidaritāte dalībvalstu starpā var līdzsvarot šo nelabvēlīgo situāciju;

38. uzsver, ka kopējie ES enerģētikas politikas un stratēģiskie mērķi ir pienācīgi jāataino tās ārējās attiecībās, reģionālajā un Eiropas kaimiņattiecību politikā;

39. aicina Komisiju arī atbalstīt pētniecību un attīstību pašu energoresursu jomā un atbalstīt energoresursu piegādes nodrošināšanu no dažādiem piegādātājiem, piegādes avotiem un pa dažādām pārvades līnijām uz atsevišķiem ES reģioniem, lai katram reģionam vienmēr būtu pieejami vismaz divi dažādi piegādes avoti saskaņā ar Komisijas paziņojumu „Enerģētikas infrastruktūras prioritātes 2020. gadam un pēc tam — projekts integrētam Eiropas enerģētikas tīklam” (COM(2010)0677);

40. uzsver, ka ES ārējai enerģētikas politikai jāveicina uzticamas, drošas, ilgtspējīgas un pieejamas enerģijas nodrošināšana, kas atbilst ES enerģētikas politikas vispārējiem mērķiem attiecībā uz konkurētspēju, piegādes drošību un ilgtspējību, kā arī ES 2050. gada mērķiem enerģētikas un klimata jomā;

41. uzsver, ka būtu jāpaātrina darbības, lai dažādotu piegādātājus, maršrutus un enerģijas piegādes avotus, ņemot vērā prioritāros enerģētikas infrastruktūras koridorus, īpaši tos, kuru mērķis ir izveidot reāli konkurētspējīgu gāzes tirgu, radot jaunus tranzīta koridorus (Dienvidu koridors un Vidusjūras baseins), attīstot jau pastāvošus koridorus (Austrumu koridors) un radot patiesu gāzes piegādātāju konkurenci, palielinot ES daļu sašķidrinātās dabasgāzes tirgū un sasniedzot jaunus attālākus piegādātājus (Austrālija, Kanāda, Amerikas Savienotās Valstis, Latīņamerika, Subsahāras Āfrika, Vidusāzija u.c.);

42. uzsver arī to, ka ir svarīgi uzlabot energotīklu starpsavienojumus un pabeigt Eiropas un Vidusjūras reģiona un Eiroatlantisko elektroenerģijas un gāzes infrastruktūras lokus, un īstenot Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plānu, vienlaikus arī modernizējot un uzlabojot esošās elektroenerģijas un gāzes spēkstacijas, kā arī infrastruktūru (starpsavienojumus, tīklus, cauruļvadus, pārvades tīklus, glabāšanas un sašķidrinātās dabasgāzes termināļus); šiem pasākumiem vajadzētu nodrošināt to, ka neviena dalībvalsts

neklūst par salu enerģētikas nozīmē un ka enerģija var tikt brīvi pārvietota pa visu ES; šajā saistībā atzinīgi vērtē ierosināto Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu;

43. aicina Komisiju atbalstīt tā dēvētās energoapgādes drošības klauzulas iekļaušanu tirdzniecības, asociācijas, partnerības un sadarbības nolīgumos ar ražotājiem un tranzīta valstīm, kurā būtu noteikts rīcības kodekss un skaidri izklāstīti pasākumi, kas jāveic gadījumā, ja kāds no partneriem vienpusēji maina nosacījumus;
44. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par energoapgādes drošību un starptautisko sadarbību — „ES enerģētikas politika: attiecību veidošana ar partneriem ārpus mūsu robežām” (COM(2011)0539); tomēr uzskata, ka ir vajadzīgi uz solidaritāti starp ES valstīm balstīti papildu instrumenti, lai nodrošinātu ES spēju aizsargāt savas energodrošības intereses sarunās ar ārvalstu partneriem, jo īpaši krīzes situācijās;
45. aicina Komisiju izstrādāt visaptverošu īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa enerģētikas politikas prioritāšu kopumu attiecībās ar kaimiņvalstīm, lai noteiktu kopēju tiesisko telpu, pamatojoties uz iekšējā tirgus principiem un normām, kas saistītas ar *acquis*; uzsver, ka ir svarīgi turpmāk paplašināt Eiropas Enerģētikas kopienu un izveidot juridiskus kontroles mehānismus nepilnību novēršanai *acquis* īstenošanā;
46. atbalsta politisko un ekonomisko dialogu ar ES kaimiņvalstīm par jaunu enerģijas avotu izmantošanu;
47. aicina īstenot izveidotos un izstrādāt jaunus mehānismus Eiropas kaimiņattiecību politikā un Melnās jūras reģiona sinerģijas kontekstā, lai stiprinātu sadarbību nolūkā nodrošināt lielāku pārredzamību, kā arī piegāžu un tranzīta stabilitāti;
48. atbalsta politiska dialoga veidošanu ar Norvēģiju un Krieviju par jaunu enerģijas avotu izpēti Barenca jūrā, balstoties uz priekšnoteikumu aizsargāt jutīgo Arktikas reģiona vidi, un sadarbību ar Norvēģiju, importējot hidroelektrostaciju saražoto elektroenerģiju pa zemūdens elektropārvades gargabalkabeļiem; prasa ātrāk formulēt ES stratēģiju attiecībā uz Arktikas reģionu;
49. uzskata, ka ārpolitikas dialogs ir būtisks pasaules ekonomikas izaugsmes nošķiršanai no energoresursu izmantošanas un paredzamāka enerģijas tirgus veicināšanai, kā arī tas sekmē politiskās attiecības; uzsver, ka papildus dialogam ar galvenajām patērētājām valstīm, piemēram, ASV un Japānu, ir svarīgi veidot dialogu arī ar tādām jaunās tirgus ekonomikas valstīm kā Ķīna, Indija, Brazīlija, Indonēzija un Dienvidāfrika;
50. uzskata, ka ES būtu jāveicina procesi, lai attīstītu un stiprinātu sadarbību enerģētikas politikā ar trešām valstīm, kurām ir tādas pašas vērtības un kuras vēlas iesaistīties demokrātiskās reformās un veicināt ES dibināšanas pamatā esošās vērtības;
51. atzinīgi vērtē Komisijas ieteikumus par politiskās sadarbības uzlabošanu ar austrumu kaimiņiem un uzskata par svarīgu, lai Turcijas pievienošanās Enerģētikas kopienas līgumam un enerģētikas nodaļas izskatīšana ES pievienošanās sarunās aplūkotu maksimālas steidzamības kārtā; turklāt atzinīgi vērtē iniciatīvu par ES, Ukrainas un Krievijas trīspusējo dialogu un uzsver nepieciešamību nodrošināt ciešu politisko un administratīvo sadarbību ar abiem partneriem;
52. uzsver, ka pasākumi atjaunojamās enerģijas iekšējās ražošanas palielināšanai ir ļoti svarīgi,

lai samazinātu ES atkarību no ogļūdeņražu ārējā importa; uzskata, ka ES enerģijas ražošanas un sadales struktūras būtu jāpārskata atbilstoši ilgtermiņa mērķiem enerģētikas un klimata pārmaiņu jomā;

53. atgādina būtisko sašķidrinātās gāzes devumu ES energoapgādes jomā un aicina stiprināt sadarbību ar galvenajiem piegādātājiem un pašreizējiem un nākamajiem patērētājiem;
54. uzsver, ka dažādošana jāsaprot kā jauni naftas, gāzes un elektroenerģijas avoti, kas neatrodas Krievijā, tām dalībvalstīm, kas ir pārāk atkarīgas no šā vienīgā piegādātāja; uzsver — lai gan Krievijas gāze ir tikai 24 % no visā ES patērētās gāzes, tā veido no 48 % līdz 100 % no patērētās gāzes divpadsmit dalībvalstīs no 27 un tādēļ tieši ietekmē Savienības enerģētisko drošību;
55. uzskata, ka līdz ar jaunu, netradicionālu enerģijas tehnoloģiju attīstību (naftas smiltis un slānekļa gāze no Kanādas, Amerikas Savienotajām Valstīm, Austrālijas, Kataras, Brazīlijas, Argentīnas, un enerģijas ieguve Arktikas reģionā, papildu ieguve Irākā, Venecuēlā un Āfrikas valstīs) jauni dalībnieki, partneri un reģioni parādās kā iespējamie nākotnes piegādātāji, un tāpēc ES ir arī jākoncentrē savi centieni, lai pilnībā izmantotu šo jauno situāciju un attīstītu jaunas partnerattiecības enerģētikas jomā ar mērķi dažādot piegādātājus;
56. uzsver, ka ļoti svarīga ir pāreja uz ekonomiku ar pazeminātu emisiju līmeni, un uzsver nepieciešamību saglabāt konkurētspēju un inovācijas, arī piemērojot atbilstošus tirdzniecības politikas instrumentus; uzskata, ka pārejai uz ekonomiku ar pazeminātu emisiju līmeni jānotiek veidā, kas atbilst šā ģeogrāfiskā reģiona apstākļiem, energosistēmas stāvoklim, kā arī attiecīgās dalībvalsts energoavotu sadalījumam un tās ģeoloģiskajai struktūrai; uzskata, ka šāda pieeja dos iespēju saglabāt augsta līmeņa energoapgādes drošību un ekonomikas konkurētspēju, vienlaikus saglabājot līgumos noteikto katras dalībvalsts autonomiju, noteikt nosacījumus energoresursu izmantošanai, izvēlēties energoavotus un vispārējo energoapgādes struktūru;
57. atzīst ES tiešo ārvalstu investīciju nozīmīgumu, būvējot un modernizējot energoinfrastruktūru jaunattīstības valstīs; vienlaikus uzsver, ka attiecībā uz to jārada atbilstoša tiesiskā aizsardzība, ko var panākt, ja ES *acquis* attiecina uz trešām valstīm (*inter alia*, stiprinot un paplašinot Enerģētikas kopienas līguma piemērošanas jomu);
58. uzsver plašas sadarbības nozīmīgumu Arktiskajā reģionā, īpaši starp Eiroatlantijas ģeogrāfiskā apgabala valstīm;

Ilgspējība — nostiprinātas partnerattiecības ar piegādātājvalstīm un starptautiskajām organizācijām

59. uzskata, ka pieaugošais enerģijas pieprasījums pasaulē un fosilā kurināmā rezervju augstais koncentrācijas līmenis lielā mērā nestabilās un nedemokrātiskās valstīs padara ES neaizsargātu un ļoti kavē uzticamas, efektīvas un saskaņotas kopējas Eiropas politikas attīstību;
60. uzskata, ka ES partnerības enerģētikas jomā un ES iesaistīšanās tādos globālajos forumos kā G-20 jāizmanto tam, lai veicinātu ilgtspējīgas enerģijas koncepcijas trešās valstīs un vienlaikus uzlabotu tirgus pārredzamību, kā arī samazinātu starptautisko tirgu nepastāvību un censtos izveidot globālu enerģijas tirgu, kas ir mazāk jutīgs pret pēkšņām pārmaiņām un

apgādes traucējumiem;

61. uzsver, ka ir jāpaplašina saikne starp Eiropas enerģijas tīklu un kaimiņvalstīm (Rietumbalkāni, austrumu kaimiņvalstis, Kaspijas reģiona valstis, Ziemeļāfrikas un Tuvo Austrumu valstis), būvējot jaunus starpsavienojumus un veicinot plašāku regulatīvo telpu un pēc iespējas paplašinot ES vides un drošības standartu piemērošanu, lai nodrošinātu, ka visu veidu spēkstacijas ES robežu tuvumā atbilstu kodoldrošības augstākajiem standartiem;
62. uzsver to, cik svarīgi ir īstenot kopēju interešu infrastruktūras projektus, kā definēts Komisijas priekšlikumā regulai, ar ko izveido Eiropas energoinfrastruktūras vadlīnijas, un Komisijas paziņojumā „Enerģētikas infrastruktūras prioritātes 2020. gadam un pēc tam”; ņemot vērā šo projektu stratēģisko nozīmi, uzskata, ka ir būtiski attiecīgu prioritāti piešķirt izrietošajiem nolīgumiem ar ārējiem partneriem, šos nolīgumus ilgtspējīgi izstrādāt un ātri noslēgt atbilstoši uz noteikumiem balstītai tirgus sistēmai;
63. uzsver, ka ES un Krievijas enerģētikas dialogā, kurā ES ir jābūt vienotai, jāņem vērā Centrāleiropas un Austrumeiropas dalībvalstu īpašais un atkarīgais stāvoklis, jo to energoapgādes drošību var nodrošināt tikai ar ES mēroga infrastruktūras starpsavienojumu un pilnībā īstenojot iekšējā enerģijas tirgus noteikumus; uzskata, ka dialogā jāņem vērā tādi svarīgi jautājumi kā energoresursu, tīklu un eksporta tirgu pieejamība, investīciju aizsardzība, savstarpējā savietojamība, krīzes novēršana un sadarbība, vienlīdzīgi konkurences nosacījumi un enerģijas cenu veidošana; uzsver, ka īpaša uzmanība jāpievērš „Družība” jautājumam un ka ES līmenī jāuzsāk īpaši pasākumi, lai atjaunotu naftas piegādes pa slēgto atzaru;
64. uzsver — tā kā dalībvalstis uzsāk savu valsts tirgu savienošanu un integrāciju, investējot infrastruktūrā un apstiprinot kopēju regulējumu, jācenšas sadarboties arī ar Krieviju, lai noteiktu radošus un savstarpēji pieņemamus pasākumus ar mērķi samazināt neatbilstības starp abiem enerģijas tirgiem;
65. uzsver, cik nozīmīgs ir dialogs enerģētikas jomā ar Krieviju un ES un Krievijas plāns, ko ierosinājusi Enerģētikas padome; uzsver, cik svarīga ir sadarbība tādās savstarpēji izdevīgās jomās kā kopīga pētniecība un tehnoloģiju nodošana, īpaši energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas jomā;
66. aicina paplašināt Enerģētikas hartas nolīgumu, piemērojot to vairāk valstīm, un Enerģētikas hartas konferences dalībnieku sarunās censties panākt atrisinājumu, lai Krievija pilnībā pieņemtu Enerģētikas hartas un tās protokolu principus;
67. prasa pastiprināt stratēģisko partnerību ar Krieviju, noslēdzot jaunu partnerības un sadarbības nolīgumu; norāda, ka jaunajam nolīgumam pilnībā jāatbilst iekšējā tirgus noteikumiem un ES Trešās enerģijas paketes noteikumiem un regulējumam un jābūt balstītam uz abpusēju cieņu un savstarpīgumu; uzsver, ka saskaņā ar Enerģētikas hartas nolīguma 45. pantu tas jau ir Krievijai saistošs; ir pārliecināts, ka Enerģētikas hartas nolīguma ratificēšana no Krievijas puses abpusēji labvēlīgi ietekmētu divpusējās attiecības enerģētikas jomā;
68. uzsver, cik nozīmīga ir *Euronest* parlamentārā asambleja, kas veicinās Austrumu partnerības mērķu sasniegšanu un tādējādi pozitīvi ietekmēs energoapgādes drošības jautājumus;

69. norāda, ka Eiropas Ekonomikas zonas valstis jau ir daļa no ES iekšējā tirgus un to sadarbība ir ļoti svarīga, lai sasniegtu 2020. gada enerģētikas mērķus; atzinīgi vērtē pašreizējās iniciatīvas, lai pastiprinātu sadarbību ar Šveici, kurai arī būtu jācenšas pilnībā integrēties ES iekšējā enerģijas tirgū;
70. uzskata, ka ES ārējās enerģētikas politikas pamatā jābūt solidaritātes, pārredzamības, subsidiaritātes, ilgtspējības, sadarbības un savstarpīguma principiem, uz noteikumiem pamatotai tirgus pieejai un koordinācijai starp ES, tās dalībvalstīm un partnervalstīm un šīs visas vērtības ir jāveicina; uzskata, ka Lisabonas līgumā noteikto horizontālo mērķu ievērošana ir ļoti svarīga, lai apstiprinātu Eiropas nozīmi mainīgajā reģionālās politikas kontekstā; aicina Padomi sniegt Komisijai pilnvaras sarunu uzsākšanai par spēkā esošo saprašanās memorandu attiecībā uz enerģētikas jautājumiem ar kaimiņvalstīm pārveidošanu par juridiski saistošiem dokumentiem;
71. uzsver, ka ir svarīgi turpināt attīstīt 2010. gadā sāktu Āfrikas un ES partnerību enerģētikas jomā;
72. ir pārliecināts, ka efektīvāka pārvaldība pasaules līmenī uzlabotu sadarbību ar ražotājām, tranzīta un patērētājām valstīm; uzskata, ka tādēļ ES vajadzētu būt ievērojamai ietekmei enerģētikas politikas starptautiskajā pārvaldībā, lai veicinātu pārredzamus un nediskriminējošus principus, censtos sasniegt ilgtspējas mērķi, samazinātu darījumu izmaksas un radītu stimulus tirgus dalībniekiem konkurēt cenu un kvalitātes ziņā;
73. atzinīgi vērtē to, ka paziņojumā „ES enerģētikas politika: attiecību veidošana ar partneriem ārpus mūsu robežām” ir iekļauts mērķis, kas paredz līdz 2030. gadam nodrošināt vispārēju piekļuvi enerģijai, un uzskata, ka jaunattīstības valstīs galvenā uzmanība būtu jāvelta tam, lai nodrošinātu decentralizētu, ilgtspējīgu un izmaksu ziņā pieejamu enerģiju īpaši iedzīvotājiem lauku rajonos un trūcīgajiem iedzīvotājiem; mudina atbalstīt novatoriskas maksājumu shēmas ar privātā un valsts sektora iesaisti, lai tādējādi galalietotājiem nodrošinātu izmaksu ziņā pieņemamu piekļuvi enerģijai;
74. uzsver, ka ilgtspējīgai enerģijai ir viena no galvenajām nozīmēm attīstībā, un vēlreiz aicina izveidot speciālu programmu enerģētikas un attīstības jomā, īpašu uzmanību pievēršot atjaunojamiem, energoefektīviem, maza mēroga un decentralizētiem risinājumiem enerģētikā, kā arī veicināt jaudu attīstību un tehnoloģiju nodošanu, lai nodrošinātu vietēju līdzdalību; norāda, ka liela apjoma atjaunojamo energoresursu shēmas var būt nepieciešamas, lai ilgtspējīgi varētu apmierināt pilsētu centru un rūpniecības, īpaši jaunietekmes valstu, pieaugošo enerģijas pieprasījumu; aicina attiecībā uz šādām shēmām vienmēr ievērot augstākos sociālos un vides kritērijus;
75. aicina sadarbībā ar jaunattīstības valstīm enerģētikas jomā ņemt vērā galvenos ES attīstības mērķus un ievērot demokrātiju un cilvēktiesības kontekstā ar stratēģisku pieeju, lai sasniegtu drošu, ilgtspējīgu un konkurētspējīgu elektroapgādi, par prioritāti nosakot jaunattīstības valstu iedzīvotāju intereses;
76. uzsver to, cik svarīgi attiecībās ar trešām valstīm enerģētikas jomā ir nodrošināt pārredzamību, demokrātisku kontroli un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību;
77. uzsver, cik svarīgi ir arī turpmāk iekļaut tirdzniecības un investīciju pamatprincipus, tostarp tos, kas veicina vienlīdzīgus konkurences apstākļus attiecībā uz investīcijām ilgtspējīgā enerģijā gan divpusējos nolīgumos, gan arī daudzpusējos tiesiskajos regulējumos,

piemēram, Enerģētikas hartas nolīgumā un PTO, un padarīt tos izpildāmus, ieviešot efektīvus strīdu izšķiršanas mehānismus;

78. uzskata, ka bez sadarbības enerģijas produktu izmantošanā, tirdzniecībā un to tranzītā uz ES, ir arī nepieciešams stiprināt sadarbību citos ar enerģētiku saistītos jautājumos; tādēļ aicina starp ES un galvenajām trešām valstīm, piemēram, *BRICS* un valstīm, kuru enerģijas patēriņš strauji pieaug, attīstīt stratēģiskas enerģētikas partnerības, *inter alia*, šādās jomās:

- sadarbība pētniecībā un izstrādē saistībā ar zemas oglekļa emisijas tehnoloģijām un inovācijām,
- investīcijas ilgtspējīgā enerģijas ražošanā,
- enerģētikas tehnoloģiju drošums un drošība,
- datu apmaiņa par zinātības nodošanu, tostarp videi draudzīgu un atjaunojamu enerģijas avotu jomā,
- energoefektivitātes un energotaupības veicināšana,
- sistēmu līdzsvarošana,
- viedie tīkli,
- enerģijas uzglabāšana,
- kodolsintēzes izpēte,
- tīru akmeņogļu tehnoloģija, oglekļa dioksīda uztveršana un uzglabāšana;

79. mudina Komisiju pieprasīt un nodrošināt visaugstākos starptautiskos drošības standartus attiecībā uz kodolspēkstacijām ES kaimiņvalstīs, izmantojot visus pieejamos instrumentus un līgumus, piemēram, Konvenciju par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā (Espo konvencija) un Konvenciju par piekļuvi informācijai, sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un tiesas pieejamību vides jautājumos (Orhūsas konvencija); aicina ES kaimiņvalstis veikt visaptverošus ES kodoldrošības un riska stresa testus un aicina Komisiju šajā sakarībā nodrošināt ES tehnisko palīdzību;

80. mudina Komisiju visos attiecīgajos tirdzniecības nolīgumos, arī nolīgumos PTO kontekstā, sekmēt Ieguves rūpniecības pārredzamības iniciatīvas principu un enerģijas tirgus starptautisko pārvaldības standartu pieņemšanu, ietverot fosilā kurināmā subsīdiju pakāpenisku kvantitatīvu samazinājumu;

81. norāda, ka enerģijas uzglabāšanai un no atjaunojamu enerģijas avotu iegūtas elektroenerģijas uzkrāšanai un citiem progresīviem izmantošanas veidiem ir vajadzīga dažādas izejvielas, tostarp reti izrakteņi, kurus ir grūti iegūt; uzskata, ka ir vajadzīga saskaņota rīcība no ES un citu tehnoloģiski attīstītu valstu, tostarp ASV un Japānas, puses, lai veicinātu pētniecību, kura palīdzētu iegūt jaunas izejvielas un izejvielu aizstājējus vai samazinātu tādu izejvielu izmantošanu, kas ir problemātiskas nepārtrauktas piegādes, toksiskuma vai kaitējuma videi ziņā;

82. lai veicinātu visā pasaulē drošu un videi draudzīgu enerģijas ražošanu, atbalsta

radioloģiskās aizsardzības, drošības, kodoldrošības standartu stiprināšanu un veicināšanu, stingrākas prasības attiecībā uz piekrastes naftas un gāzes darbībām, jēlnaftas un naftas produktu, kā arī sašķidrinātās dabasgāzes jūras transporta drošību, kā arī sadarbību jaunu tehnoloģiju jomā, pētniecības, attīstības un inovācijas jomā un darbu pie starptautisku standartu izstrādes;

83. uzskata, ka pasaules klimata pārmaiņas nevar mazināt, neiesaistot lielos emisijas avotus, un mudina Komisiju izstrādāt kopīgu stratēģiju, lai iegūtu pasaules mēroga risinājumu, iesaistot šīs valstis; atzīst, ka ES uzkrātās zināšanas, kuru pamatā ir pieredze, kas gūta, izstrādājot un īstenojot emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS), varētu būt noderīga trešām valstīm, un mudina Komisiju sniegt palīdzību un iedrošinājumu trešām valstīm izveidot savas ETS, lai savienotu šīs sistēmas ar ES;
84. uzsver, ka Eiropai ir vajadzīga ilgtermiņa politikas perspektīva, kas ietver jaunās globālās partnerības un divpusējos sadarbības instrumentus, kuri ļautu ES būt ietekmīgai globālās enerģētikas darba kārtības noteikšanā, uzņemoties vadību, lai izveidotu jaunus tirgus standartus un vadītu starptautiskos centienus enerģētikas jomas tehnoloģiju pētniecībā un inovācijā;
85. uzsver nepieciešamību uzlabot sadarbību ar trešām valstīm pētniecības, izstrādes un inovāciju jomā, lai risinātu globālās problēmas; uzskata, ka ES ir cieši jāsadarbojas ar trešo valstu lielākajiem biodegvielas eksportētājiem, lai nodrošinātu to, ka šie alternatīvie, videi draudzīgie enerģijas risinājumi, kas var veicināt piegādes dažādošanu, var būt patiešām ilgtspējīgi un ka var izvairīties no netiešas zemes izmantošanas maiņas negatīvajām sekām; uzsver, ka biodegvielas ārējie avoti jāpārvalda atbilstoši tādiem pašiem standartiem kā ES avoti, proti, atbilstoši vides un klimata standartiem; uzskata, ka Savienībai jāatbalsta otrās un trešās paaudzes biodegvielas tehnoloģiju pārņemšana gan ES, gan ārpus tās;
86. vērš uzmanību uz sarežģīto saikni starp enerģētiku un pārtikas piegādi un nodrošinājumu, jo īpaši attiecībā uz biodegvielu, kas var veicināt negatīvu ietekmi uz sabiedrību un vidi jaunattīstības valstīs; uzskata, ka tiesībām uz pārtiku jābūt pārākām par ES atjaunojamās enerģijas mērķi attiecībā uz biodegvielu;
87. norāda, ka agrodegvielas izmantošana ir pieaugusi, pārmērīgi paļaujoties uz viena kultūrauga liela apjoma rūpnieciskas ražošanas pieaugumu, tādējādi izvēršot lauksaimniecības praksi, kas kaitē videi, bioloģiskajai daudzveidībai, augsnes auglībai un ūdens pieejamībai; pauž bažas par to, ka, veicinot zemes īpašumtiesību koncentrāciju, agrodegvielas izmantošanas pieaugums var izraisīt tādas nelabvēlīgas sekas kā zemes tiesību pārkāpumi, piekļuves zaudēšana dzīvībai svarīgiem dabas resursiem, atmežošana un vides noplicināšana;
88. pauž bažas par to, ka Atjaunojamo energoresursu direktīvā (*RED*) trūkst saistošu ilgtspējīguma kritēriju biomasas ražošanā; uzskata, ka šajos apstākļos bioenerģija varētu nelabvēlīgi ietekmēt klimata pārmaiņu apkarošanu, kā arī kļūt par galveno papildu iemeslu zemes piesavināšanās mēģinājumiem, nepietiekamam nodrošinājumam ar pārtiku, mežu izciršanai un mežu degradācijai jaunattīstības valstīs; tādēļ mudina Komisiju noteikt juridiski saistošus ilgtspējības kritērijus, lai nepieļautu, ka biomasas ražošana un izmantošana enerģijas ieguvei nelabvēlīgi ietekmē klimatu, vidi un sabiedrību;
89. aicina ES ieviest tādu politiku ilgtspējīgai biomasas ražošanai un izmantošanai enerģētikā, kas apmierina klimata pārmaiņu politikas prasības un ir saskanīga ar Savienības attīstības

sadarbības politiku;

90. uzskata — ES jānodrošina, ka enerģija kļūst par ES ārējās palīdzības programmu galveno sastāvdaļu, jo enerģijas pieejamība, kas ir svarīga ekonomikas attīstībai, vēl aizvien ir problēma jaunattīstības valstīs;
91. uzskata, ka sadarbībai attīstības un uz nākotni vērstu energotehnoloģiju izvēršanas jomā jābūt centrālajam punktam attiecībā uz tās sadarbību ar rūpnieciski attīstīto valstu partneriem un jaunietekmes valstīm;
92. uzskata, ka ES jānostāda enerģētikas jautājumi tādu Eiropas iniciatīvu centrā kā Austrumu partnerība, Savienība Vidusjūrai un Eiropas kaimiņattiecību politika;
93. aicina Komisiju izstrādāt enerģētikas plānus kopīgi ar visiem galvenajiem enerģijas piegādātājiem un stratēģiski svarīgām tranzīvalstīm un nodibināt partnerības ar valstīm, kas saskaras ar līdzīgām enerģētikas problēmām un kam ir līdzīgas vērtības, jo īpaši lai veicinātu sadarbību tehnoloģijas, pētniecības un rūpniecības jomā un noteiktu kopējus standartus attiecībā uz atjaunojamās enerģijas tehnoloģijām, energoefektivitāti, elektriskajiem transportlīdzekļiem, jaunām un netradicionālām enerģijas tehnoloģijām, jūras urbumu drošībai, kā arī kodoldrošībai un ieroču neizplatīšanai;
94. atkārtoti uzsver, ka — lai nodrošinātu enerģijas pieejamību visiem un atbilstoši vienam no Tūkstošgades attīstības mērķiem — svarīga ir ES tiešo investīciju palielināšana enerģētikas infrastruktūras būvniecībai un modernizācijai un energoefektivitātes celšanai jaunattīstības valstīs, izmantojot atjaunojamo energoresursu ražotspēju, kā arī sniedzot atbalstu pienācīga tiesiskā regulējuma izveidei, kas tām palīdzētu dažādot izmantotās enerģijas avotu struktūru, vienlaikus ar atbilstošiem tiesiskajiem līdzekļiem uzlabojot attiecīgo Eiropas investīciju aizsardzību;
95. aicina rīkoties saskaņoti ar citām tehnoloģiski attīstītām valstīm (piemēram, ASV un Japānu), lai atrisinātu radušās problēmas, piemēram, izejvielu un retu derīgo izrakteņu nepietiekamību, kas skar atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju izmantošanu, enerģijas uzkrāšanu un progresīvus enerģijas izmantošanas veidus;
96. aicina izstrādāt ES sadarbības programmas enerģētikas jomā ar jaunattīstības valstīm nolūkā atvieglot attiecīgu tirgus struktūru un noteikumu ieviešanu, lai nodrošinātu vietējiem patērētājiem ieguvumus no atjaunojamās enerģijas atbilstoši izmaksām;
97. uzskata, ka ES spēkā esošajiem stingrajiem kodoldrošības noteikumiem ir jāatspoguļojas ES stratēģijās attiecībā uz trešām valstīm, jo īpaši attiecībā uz tām kaimiņvalstīm, kurās darbojas vai ir plānotas kodolspēkstacijas, kas varētu nopietni ietekmēt ES drošību;
98. šajā sakarībā atzinīgi vērtē neseno Transatlantiskās ekonomikas padomes un ES un ASV Enerģētikas padomes apņemšanos veicināt sadarbību attiecībā uz enerģētikas drošību, viedo tīklu standartiem, ūdeņraža un degvielas šūnu tehnoloģiju, atjaunojamām un citām videi draudzīgām enerģijas tehnoloģijām, energoefektivitāti un efektīvu politiku, lai atvieglotu tirdzniecību un ieviestu tīras enerģijas tehnoloģijas tirgū; aicina labāk informēt par ES un ASV Enerģētikas padomes secinājumiem lēmumu pieņemšanas struktūras;
99. uzsver nepieciešamību padziļināt dialogu par abpusēji nozīmīgiem stratēģiskiem enerģētikas jautājumiem, veicināt sadarbību enerģētikas politikas jomā un stiprināt

sadarbību ar Amerikas Savienotajām Valstīm pētniecības jomā, jo īpaši energoefektīvu ražošanas un transporta tehnoloģiju jomā; aicina izveidot Energoapgādes drošības partnerību ar ASV, pamatojoties uz pašreizējo sadarbību ASV un ES Enerģētikas padomē;

- 100.uzsver, ka Transatlantiskajai ekonomikas padomei cita starpā ir jāsekmē sadarbība saistībā ar regulatīvajiem režīmiem, pētījumiem ilgtspējīgas enerģētikas jomā, energoefektivitāti, kodolsintēzes pētījumiem un kodoldrošību, un aicina uzturēt regulāru dialogu enerģētikas jomā ar Krieviju un citiem partneriem, lai izstrādātu un veiksmīgāk ievērotu starptautiskās normas attiecībā uz drošu, stabilu un efektīvu enerģijas ražošanu, pārvadi, tranzītu, uzkrāšanu un pārstrādi, kā arī jaunu enerģijas tehnoloģiju un ražojumu, piemēram, biodegvielas, divpusēju tirdzniecību;
- 101.aicina Komisiju paplašināt sadarbību ar Starptautisko Enerģētikas aģentūru, kas sniedz ļoti svarīgu informāciju un datus par enerģētikas plānošanu; uzskata, ka ES un visām dalībvalstīm, kas nav Starptautiskās Enerģētikas aģentūras locekles, tajā jāiestājas;
- 102.atzinīgi vērtē ES piedalīšanos Starptautiskā eksperimentālā kodoltermiskā reaktora projektā (*ITER*) un Ceturtās paaudzes starptautiskajā forumā (*GIF*);
- 103.aicina ES un dalībvalstis turpināt sadarboties ar Eiropas Drošības un sadarbības organizāciju energoapgādes drošības un kritiskās energoinfrastruktūras aizsardzības jautājumos;
- 104.aicina Padomi un Komisiju sadarboties ar ASV un citiem sabiedrotajiem attiecībā uz energoinfrastruktūras aizsardzību pret kiberuzbrukumiem; uzsver — tā kā notiek virzība uz viedajiem tīkliem, šis risks, ko nevar novērst ar tradicionālajiem drošības pasākumiem, kļūst pat vēl svarīgāks attiecībā uz kritiskās infrastruktūras aizsardzību;
- 105.atzinīgi vērtē ierosināto „ES un dienvidu Vidusjūras reģiona valstu enerģētikas partnerību”; uzskata, ka šai partnerībai būtu jākoncentrējas uz šā reģiona milzīgo atjaunojamās (saules) enerģijas potenciālu, un uzskata, ka šai partnerībai vajadzētu ieviest nepieciešamos pasākumus, lai palīdzētu nodrošināt ievērojamo enerģijas pieprasījumu Vidusjūras dienvidu reģiona valstīs, sniedzot ilgtspējīgus risinājumus;
- 106.atgādina, ka sadarbībai enerģētikas politikas jomā ir jāveicina, nevis jā kavē, Savienības pamatvērtību popularizēšana, piemēram, cilvēktiesību ievērošana, demokrātija, laba pārvaldība, tiesiskums, sociālais dialogs, savstarpēja cieņa, atbildīga dabas resursu izmantošana, cīņa pret klimata pārmaiņām un visaptveroša vides aizsardzība, kā arī tai jāveicina miers un jābūt saskaņotai ar Savienības ārpolitiku;
- 107.aicina Padomi un Komisiju sadarbībā ar Ārējās darbības dienestu līdz 2013. gada beigām izveidot precīzu ceļvedi, pamatojoties uz Komisijas paziņojumu „Par energoapgādes drošību un starptautisko sadarbību — ES enerģētikas politika: attiecību veidošana ar partneriem ārpus mūsu robežām” (COM(2011)0539)”, kas ļautu izveidot efektīvu ārpolitiku enerģētikas jomā, tostarp noteikt īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa uzdevumus, mērķus un pasākumus ar konkrētiem termiņiem to veikšanai;
- 108.uzsver Melnās jūras reģiona nozīmīgumu tādās jomās kā enerģijas avotu un maršrutu dažādošana, atjaunojamās enerģijas potenciāls un ģeogrāfiski stratēģiska vieta kā koridors uz Kaspijas jūras reģionu, Tuvajiem Austrumiem un Centrālāziju; uzskata, ka Komisijai un dalībvalstīm jāatbalsta daudzpusēja sadarbība enerģētikā saistībā ar tirgu integrāciju,

tiesisko regulējumu un infrastruktūru; šajā sakarībā uzsver dienviņu koridora, *Nabucco* projekta un Transkaspijas cauruļvada, kā arī citu mazāku projektu būtisko nozīmi;

109. atzīst *GMES* ieguldījumu, lai izziņātu Saules enerģijas avotus uz Zemes no kosmosa; aicina — ievērojot *GMES* konstatējumu, ka tuksnešu zonas dienas laikā saņem lielāku Saules enerģijas daudzumu, nekā visa cilvēce patērē viena gada laikā — Komisiju uzsākt partnerību ar tām valstīm, kurās atrodas plašas tuksnešu zonas, īpaši Āfrikā, un izstrādāt stratēģijas un tehnoloģijas šā enerģijas potenciāla efektīvai izmantošanai, arī izmantojot klimata pārmaiņu enerģētikas paketē paredzēto procedūru sadarbības un attīstības jomā;
110. aicina arī turpmāk paplašināt dalību Enerģētikas kopienas līgumā, vairāk iesaistot ES kaimiņvalstis, īpaši Austrumu partnerības valstis un Vidusāzijas republikas; uzsver, ka Komisijai jānodrošina un jāpastiprina laicīga un stingra ES enerģētikas noteikumu īstenošana Enerģētikas kopienas līguma dalībvalstīs, īpaši darot pieejamu ES finansējumu, ar nosacījumu, ka tas atbilst līguma saistībām;
111. uzskata, ka ilgtspējīgas enerģijas pieejamība ir galvenais attīstības virzītājs, un mudina ES attīstības pasākumus koncentrēt uz palīdzību jaunattīstības valstīm, veicinot ilgtspējīgu enerģētikas politiku, reformu pasākumus, infrastruktūras attīstību, labvēlīgus investīciju nosacījumus un energoefektivitāti;
112. aicina iesaistīties īpašā enerģētikas dialogā ar Kaspijas jūras reģiona valstīm un atzinīgi vērtē darbu saistībā ar Kaspijas jūras reģiona attīstības korporāciju; aicina Komisiju turpināt darbu, lai stiprinātu ES attiecības ar Azerbaidžānu un Turkmenistānu;
113. uzskata, ka ES ārējās enerģētikas politikas prioritātes atbilstoši jāatspoguļo ārējos finanšu instrumentos laikposmam pēc 2013. gada;
114. uzsver, cik nozīmīga ir sadarbība Austrumu partnerības enerģētiskās drošības platformas ietvaros, lai veicinātu Eiropas standartu un regulējuma enerģētikas politikā ieviešanu un atbalstītu infrastruktūras un starpsavienojumu, energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas avotu izmantošanas attīstību; atzinīgi vērtē partnerības iniciatīvu energoefektivitātes un vides aizsardzības veicināšanai Austrumeiropā (E5P) un cer, ka šajā iniciatīvā drīzumā paralēli Ukrainai piedalīsies arī citas Austrumu partnerības valstis;
115. atgādina neseno saspīlējumu Vidusjūras austrumu reģiona valstīs saistībā ar ogļūdeņražiem; norāda, ka enerģija jāizmanto kā reģiona miera, sadarbības un stabilitātes virzītājs;

o

o o

116. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.